

FRILUFTSLIVS
STORA
PARTIENKÄT
2025

Frågorna ställdes av Friluftsliv, Friluftsfrämjandets medlemstidning, i början av juni 2025. Samtliga riksdagspartier hade svarat den 18 juni 2025.

SÅ VILL PARTIERNA FORMA FRILUFTSLIVET

Friluftslivet spelar en central roll för både hälsa och hållbar samhällsutveckling. Men utmaningarna är tydliga – barn rör sig allt mindre, den psykiska ohälsan ökar och naturens tillgänglighet ifrågasätts. Med ett år kvar till valet svarar riksdagspartierna på tolv aktuella frågor om natur och friluftsliv.

FRILUFTSLIV

Friluftsliv är Friluftsfrämjandets medlemstidning och ett av Sveriges största magasin om friluftsliv, äventyr och resor. Vi bevakar friluftspolitiken, inspirerar till rörelse och aktivitet, testar utrustning och delar med oss av praktisk kunskap, från kompass och skidvalla till vandringskängor och matlagning utomhus. Tidningen ges ut fyra gånger per år.

FRILUFTS
FRÄMJANDET

Friluftsfrämjandet är en demokratisk, partipolitiskt och religiöst obunden ideell organisation som genom friluftsliv stärker folkhälsan, livsglädjen och respekten för naturen. Med cirka 110 000 medlemmar, 6 500 ledare, 285 lokalavdelningar, 20 verksamhetsgrenar och verksamhet i 300 förskolor är Friluftsfrämjandet Sveriges största friluftsorganisation.

1.

Bara tre av riksdagens tio friluftspolitiska mål har enligt **myndigheterna** en positiv utveckling.

Vill ni tillföra medel för att skapa bättre förutsättningar för ett aktivt friluftsliv i hela landet?

Vänsterpartiet

JA.
I vårt senaste budgetförslag fanns medel både för underhåll av leder och naturvård men även ökade bidrag till friluftslivets organisationer.

Socialdemokraterna

JA.
Vi socialdemokrater fördubblade 2022 anslaget till Svenskt Friluftsliv – från ca 50 miljoner kronor till cirka 100 miljoner kronor. Satsningen på friluftslivet var ett led i arbetet med att nå målen för friluftslivspolitiken. I Socialdemokraternas budgetmotion för 2025 avvisar förslaget om ett Fritidskort. Vi vill i stället se ökade insatser för barns och ungas friluftsliv. Vi föreslog därför en ökning av Anslag 13:3 Stöd till friluftslivsorganisationer med 75 miljoner kronor.

Miljöpartiet

JA.
För Miljöpartiet är det prioriterat att fler ska få möjlighet att komma ut i naturen. Under förra mandatperioden stärkte Miljöpartiet i regering det statliga anslaget till friluftsförbundets organisationerna – från 50 till 100 miljoner kronor årligen. I vår senaste skuggbudget tilldelade vi Friluftsförbunden ett tillskott på 132 miljoner utöver regeringens satsningar. I våra skuggbudgetar har vi också motsatt oss regeringens enorma neddragningar på naturområdet. I vår senaste budget satsade vi totalt ca 6,6 miljarder mer än regeringen på att skydda värdefull natur, och att sköta om och underhålla redan skyddade områden.

Centerpartiet

JA.
Vi har gjort extra satsningar på friluftsliv, civilsamhälle, natur och miljö i vårt budgetförslag, så fler kan få ta del av ett aktivt friluftsliv och vår natur.

Liberalerna

JA.
Liberalerna ser behovet av att utveckla friluftslivet – både genom tydligare regelverk och ökade resurser – för att fler ska få möjlighet att upptäcka och njuta av Sveriges fantastiska natur. Det nya fritidskortet, som ger ett direkt stöd till barn och unga och underlättar för fler att komma ut i naturen är en del av detta. Ett annat är satsningar på naturreservat och tätortsnära natur. Det svenska friluftslivet är värt att värna och investera i.

Moderaterna

KANSKE.
De friluftspolitiska målen tillkom under den tidigare moderatledda regeringen och är fortfarande viktiga. Moderaterna arbetar just nu med ett friluftspolitiskt program. Vårt mål är att uppnå just ett aktivt friluftsliv i hela landet. Exakt hur vi tänker oss detta får vi återkomma till.

Kristdemokraterna

JA.
Vi har stora förhoppningar på att det kommande fritidskortet kommer att vara ett bra medel här.

Sverigedemokraterna

KANSKE.
Sverigedemokraterna betonar betydelsen av ett rikt friluftsliv. Det handlar om folkhälsa, människans relation till naturen, turism och så vidare. Detta motiverar betydande utgifter inte bara för staten, men även i regioner och kommuner. Vad gäller offentliga utgifter ska man dock alltid leta efter effektiva lösningar och vara medveten om att alla satsningar måste vägas mot andra utgifter.

2.

Genomförandet och uppföljningen av de friluftspolitiska målen haltar när centrala myndigheter inte deltar. I regerings-skrivelsen **2012/13:51 Mål för friluftslivspolitik**en föreslogs att berörda myndigheters ansvar tydliggörs i instruktioner och regleringsbrev.

Anser ert parti att detta bör ses över – så att fler myndigheter bidrar till att nå målen?

Vänsterpartiet

JA.

Vi delar uppfattningen att fler myndigheter bör bidra till att nå målen. Vi har motionerat om att Skolverket ska få ansvar för att målet om ett rikt friluftsliv i skolan ska kunna nås.

Socialdemokraterna

JA.

Det är viktigt att, av riksdagen antagna mål, implementeras.

Miljöpartiet

JA.

Flera uppföljningar av målen har gjorts som visat behov av förbättringar, där instruktioner är en del som bör ses över. Vid Naturvårdsverkets senaste uppföljning av friluftspolitiken 2019 bedömdes exempelvis tre av tio mål som oklara på grund av otillräckliga data. Tillgång till relevant statistik är avgörande för att kunna uttala sig om målen och deras utveckling över tid. Målen behöver därför bli kvantifierbara och tidsatta, och vi vill att regeringen initierar ett utvecklingsarbete hos berörda myndigheter för att förbättra statistik och underlag.

Centerpartiet

JA.

För att nå de friluftspolitiska målen krävs att fler myndigheter tar ansvar och samverkar. En översyn behövs för att tydliggöra roller, öka engagemanget och säkerställa att friluftslivets värde tas tillvara i hela samhället.

Liberalerna

KANSKE.

Vi ser ett stort värde i att tydliggöra ansvar och främja samverkan mellan myndigheter och andra aktörer. I kombination med ett engagerat civilsamhälle kan detta bidra till att skapa bättre förutsättningar för fler att ta del av naturen och uppleva rörelsegädje.

Moderaterna

JA.

Målen behöver ses över ur fler aspekter för att vi ska kunna skapa ett mer hållbart och mer tillgängligt friluftsliv för alla.

Kristdemokraterna

KANSKE.

Kvalitet är viktigare än kvantitet. Hellre några vassa och tydliga skrivningar i direktiven än många generella som lätt kan bli lite diffusa.

Sverigedemokraterna

KANSKE.

Det kan vi tänka oss i den mån vi bedömer att det ger resultat, med förbehållet att politiken inte onödigtvis ska ge upphov till fler byråkratiska processer. Att dela upp ansvaret kan i värsta fall innebära att ingen myndighet tar det övergripande ansvaret.

3.

Flera partier har idrottspolitiska program – men inget har ännu ett motsvarande friluftspolitiskt program.

Har ert parti för avsikt att ta fram ett sådant?

 Vänsterpartiet	 Socialdemokraterna	 Miljöpartiet	 Centerpartiet	 Liberalerna	 Moderaterna	 Kristdemokraterna	 Sverigedemokraterna
NEJ. Vi har få program och tar sällan fram nya, i stället utvecklar vi vår politik årligen genom arbetet under allmänna motionstiden och budgetberedningen.	KANSKE. I vårt idrottspolitiska program säger vi att idrottsrörelsen och friluftslivet ska ges goda förutsättningar för att utveckla sin verksamhet och kunna rekrytera nya aktiva medlemmar och ledare. Vi säger också att alla ska ha möjlighet att utöva friluftsliv och att allemansrätten värnas. Vi uppdaterar vår politik hela tiden.	KANSKE. Vi utvecklar ständigt vår friluftspolitik. Miljöpartiet har lagt en motion om friluftspolitik under allmänna motionstiden varje år denna mandatperiod. Därutöver har vi särskilda program för vår natur- och utbildningspolitik, vilket är förutsättningar för ett rikt friluftsliv. Men vi kommer att se över hur vi kan vässa vår friluftslivspolitik ytterligare, eventuellt i form av ett särskilt program.	KANSKE. Centerpartiet har i dagsläget inget friluftspolitiskt program motsvarande idrottspolitiken, men vi ser ett tydligt behov av en samlad politik för friluftslivet. Vi vill stärka friluftslivets roll för folkhälsa, sammanhållning och landsbygdsutveckling.	KANSKE. Liberalerna har sedan länge flera förslag för hur friluftslivet kan utvecklas och arbetet med att ta fram ny politik är ständigt pågående.	JA. Moderaterna har under året arbetat med att ta fram ett friluftspolitiskt program! Vi är i slutfasen av den processen.	KANSKE. Det har inte beslutats om detta men vi strävar alltid att utveckla vår politik. Vi har nyligen antagit ett kulturpolitiskt program som i viss mån tangerar detta område.	JA. Friluftslivet fyller viktiga funktioner och är dessutom viktigt för att knyta ihop kultur- och naturarvet. Vi hoppas kunna återkomma med ett program för detta inför nästa val.

4.

Riksdagens **uppföljning** av de tio friluftspolitiska målen visar att målet om Ett rikt friluftsliv i skolan utvecklas negativt. Bara hälften av eleverna får, enligt **Skolinspektionen**, den friluftsupervisning som de har rätt till.

Vill ert parti återinföra obligatoriska friluftsdagar i skolan?

 Vänsterpartiet	 Socialdemokraterna	 Miljöpartiet	 Centerpartiet	 Liberalerna	 Moderaterna	 Kristdemokraterna	 Sverigedemokraterna
 KANSKE. Det är under all kritik att den här utvecklingen fått fortgå så länge. Vi har motionerat om att Skolverket ska få ett tydligare ansvar för att vända den här utvecklingen och att det ska ingå i skolans uppdrag. Vi ser att friluftslivsorganisationer gör insatser för att utbilda skolans personal och tar stort ansvar för elevaktiviteter, men det behövs också avsättas tid och ekonomiska resurser i skolan för att uppnå målet.	 JA. Vi vill att alla unga får prova på aktiviteter i den svenska naturen. Alla kommuner ska samverka med föreningslivet för att kunna erbjuda friluftsansatser och tillgång till utrustning. Vi vill att alla skolbarn minst en gång per läsår ges möjlighet att prova på friluftsliv. De reglerade Friluftsdagarna ska återinföras i skollagen.	 NEJ. För oss är det viktigt att politiken inte försöker detaljstyra skolan. Med det sagt har skolan en helt central roll för att barn ska få komma ut i och lära sig om naturen. Vi ser allvarigt på att hälften av eleverna inte får den friluftsupervisning de har rätt till. Vi vill gå vidare med kommittén för främjande av ökad fysisk aktivitetsförslag om en förstärkt skrivning i läroplanerna om elevers möjlighet till rörelse under skoldagen samt att ge Skolverket och SPSM i uppdrag att utveckla och verka för en positiv rörelsekultur inom skolan och utöka antalet timmar i ämnet idrott och hälsa i gymnasiet. Vi vill att utomhuspedagogik, friluftsansatser och friluftsdagar integreras i uppdraget.	 NEJ. Centerpartiet ser ett stort värde i att friluftsliv får en tydligare plats i skolan. Alla elever ska ges möjlighet till rörelse och naturupplevelser som en del av skoldagen – för både hälsa, trivsel och lärande. Vi vill inte återinföra friluftsdagar som ett krav, men däremot stärka skolornas möjligheter genom tydligare skrivningar i läroplanen och stöd från Skolverket.	 NEJ. Friluftslivet är ett viktigt inslag i barns uppväxt och utbildning, men också för samhället i övrigt under en tid då människors kunskaper om bland annat hembekymmer behöver öka. Liberalerna i regeringen arbetar nu med att få nya läroplaner på plats som ska göra de praktiska ämnena mer praktiska igen. Det gäller inte minst i ämnet idrott och hälsa. Förutsättningarna för lärare att ta med eleverna ut i naturen kommer därigenom att förbättras. Vi tycker dock att det fortsatt bör vara upp till skolorna att avgöra exakt vilka förutsättningar och behov som finns för hur eventuella friluftsdagar utformas.	 KANSKE. Moderaterna tycker att friluftslivet behöver få en mycket tydligare plats i skolan. Det kan göras på flera sätt där obligatoriska friluftsdagar är en del. Vi anser dessutom att friluftsliv behöver komma in mer i utbildningen, där det är lämpligt och få en tydligare roll i idrottslektionerna.	 NEJ. Vi ser gärna friluftsdagar i skolan men vill att rektorerna ska ha både ansvar och befogenhet att bestämma hur undervisningen ska läggas upp.	 JA. Det är alltid en balansgång i vilken utsträckning staten ska centralstyra skolornas verksamhet. Mycket kan med fördel överlåtas på rektorer och respektive kommun. Med detta sagt är det Sverigedemokraternas uppfattning att regeringen ska tillsätta en utredning med målet att återinföra de reglerade friluftsdagarna. Skolverket bör få i uppdrag att framställa en rapport med förslag på hur implementering av de reglerade friluftsdagarna ska verkställas.

5.

Att regelbundet utöva friluftsliv stärker individens kondition och motståndskraft samt ger grundläggande kunskaper om krisberedskap.

Anser ert parti att det ledarledda friluftslivet bör användas i större utsträckning för att stärka den svenska krisberedskapen?

Vänsterpartiet

KANSKE.

Vi är inte mot om fler organisationer på egen hand vill erbjuda aktiviteter utifrån den aspekterna men är dock skeptiska till den utveckling som skett de senaste åren då allt fler delar av samhället känner sig tvungna att motivera sin verksamhet utifrån ett beredskapsperspektiv.

Socialdemokraterna

JA.

Civilsamhällets organisationer, det ideella föreningslivet, och då även friluftslivet, utgör en viktig resurs när det gäller krisberedskap.

Miljöpartiet

JA.

Det är väldigt bra att Friluftsfrämjandet med stöd från MSB kan erbjuda utbildningar i krisberedskap, och fler initiativ behövs för att stärka beredskapen. Försvarsberedningen konstaterar i sitt betänkande att försvarsviljan hos allmänheten bygger på samhörighet och delaktighet i samhället. Här spelar civilsamhället överlag en nyckelroll i att samla människor, tillgängliggöra information och kunskap för att på så vis stärka vår motståndskraft. Därtill bidrar friluftslivet i sin unika roll med att stärka folkhälsan och vår kunskap om naturen, vilket är centralt för att stärka den individuella beredskapen.

Centerpartiet

JA.

Alla delar av civilsamhället behöver bli mer delaktiga för att bidra till krisberedskapen. Friluftslivet är en av alla de civilsamhällessektorer som har viktiga kunskaper de kan bidra med.

Liberalerna

KANSKE.

Friluftslivet med dess fokus på fysisk uthållighet, samarbete och kunskap om naturen, har en viktig potential att bidra till att stärka både individens och samhällets motståndskraft. Det ledarledda friluftslivet kan därför utgöra en del av en bredare strategi för att utveckla beredskap, även om detta behöver ske i samspel med många andra insatser.

Moderaterna

JA.

Moderaterna anser att det organiserade friluftslivet har en mycket viktig roll för att bland annat stärka och ge en bredare kunskap om krisberedskap.

Kristdemokraterna

JA.

Rent generellt är det viktigt att involvera civilsamhället i vårt arbete för att förbereda oss för kris och krig.

Sverigedemokraterna

KANSKE.

Det låter inte alls som ett orimligt förslag. Nu finns redan mycket goda skäl att satsa på friluftsliv och ur det perspektivet behöver man inte konstruera fler anledningar. Vi är inte främmande för tanken, men anser kanske att frågan kan flyttas ned till kommunnivå och lokalt civilförsvar och hemvärn.

6.

Idrottsföreningar får mer statligt stöd per medlem än friluftslivets ledarledda föreningar – trots liknande folkhälso nytta.

Vill ert parti se över regelverket och tillföra resurser så att det ledarledda friluftslivet får likvärdiga förutsättningar?

Vänsterpartiet

JA.
Vi vill se högre anslag till friluftssorga-
nisationerna men det
är svårt att säga vilken
summa som skulle skapa
likvärdiga förutsättning-
ar. Ibland är det dock
uppenbart att det är
oskäligena skillnader mellan
friluftslivets organisatio-
ner och idrottsrörelsen.
Vi har motionerat om att
friluftslivsorganisationer-
na bör få lägre kostnader
för sociala avgifter, precis
som idrotten. På så sätt
kan förhoppningsvis fler
ledare attraheras – och
få i gång mer verksamhet.
Vi ser en stor potential i
att nå fler barn som skulle
kunna få ett positivt soci-
alt sammanhang inom det
organiserade friluftslivet.

Socialdemokraterna

KANSKE.
Detta är en viktig
fråga och en problematik
som vi känner till, det är
rimligt att se över frågan.

Miljöpartiet

JA.
Vi vill att kriterierna
för vilka som kan inklude-
ras i Riksidrottsförbun-
dets statsstödspott bör
ses över och ändras. Vi
vill också jämnar ut skill-
naderna mellan friluftsliv
och idrott när det gäller
sociala avgifter. Friluftslivs-
organisationerna bör
åtnjuta samma undantag
som medlemmarna i
Riksidrottsförbundet vad
gäller att engagera ledare
upp till ett halvt bas-
belopp utan att behöva
betala sociala avgifter för
ledarens ersättning.

Centerpartiet

JA.
Centerpartiet anser
att friluftslivet behöver
långsiktigt stabila ram-
villkor – i likhet med
idrottsrörelsen. Friluftslivs-
organisationer bidrar till
folkhälsa, trygghet och
beredskap i hela landet,
men har ofta sämre
förutsättningar. Därför vill
vi se över regelverket och
säkerställa att friluftslivs-
livets aktörer ges hållbara
och rättvisa villkor för sitt
viktiga arbete.

Liberalerna

KANSKE.
Vi anser att friluftslivs-
livet har ett stort värde.
Liberalerna vill därför
verka för en utveckling
där fler aktörer, både
statligt och lokalt, kan
bidra till ett rikare fri-
luftsliv i hela landet.

Moderaterna

KANSKE.
Moderaterna
adresserar dessa skill-
nader i det program som
vi just nu arbetar med.
Exakt vilka förändringar
vi vill se får vi återkomma
till, men skillnaderna
mellan idrotten och
friluftslivets organisatio-
ner är omotiverade.

Kristdemokraterna

KANSKE.
Vi vill tillföra mer
resurser till friluftslivet.
I regeringsställning har
vi lyckats satsa ca 97
miljoner kr per år som
stöd till friluftslivet och
en särskild satsning på
friluftsliv för äldre på 7
miljoner kr. Vi vill under-
lätta friluftsliv genom till-
gänglighet till skyddade
natur- och kulturmiljöer,
bättre information om
friluftsliv samt upprust-
ning av vandringsleder/
fjälleder. Viktigt med
tillräckliga resurser för
skötsel av naturreservat.

Sverigedemokraterna

KANSKE.
Detta är en ange-
lägen fråga eftersom
friluftsrörelsen bi-
drar med en likvärdig
folkhälso vinst. En av
de åtgärder vi i Sve-
rigedemokraterna vill
genomföra är att se över
socialavgiftslagens halva
basbeloppsregel, som
i dagsläget ger idrotts-
rörelsen en skattefördel.
Vi anser att även Svenskt
Friluftsliv ska omfattas
av denna regel.

7.

Den psykiska ohälsan kostar Sverige 345 miljarder kronor årligen. Enligt kunskaps-sammanställningen **Naturen som kraftkälla** kan vistelser i naturen förebygga både fysisk och psykisk ohälsa i alla åldrar.

Vill ert parti verka för att fler kommuner, regioner och vårdgivare får möjlighet att erbjuda naturbaserade metoder – till exempel genom statligt stöd till utbildning, samverkan och metod-utveckling?

Vänsterpartiet

KANSKE.
Vi har inte tagit ställning i frågan.

Socialdemokraterna

KANSKE.
Den psykiska ohälsan, inte minst bland unga, är ett stort och allvarligt samhällsproblem. Regioner och kommuner måste ha tillräckliga resurser för att kunna arbeta såväl förebyggande som behandlande. Där vill vi ha högre statsbidrag, och dessutom indexera dessa.

Miljöpartiet

JA.
Friluftsförbundets projekt "Häng med oss ut" visar hur friluftsliv kan stärka psykisk hälsa inom vården. Vi vill att de får ett särskilt uppdrag att sprida detta till fler kommuner och regioner. Vi vill också att Länsstyrelserna främjar "Naturaktivitet på recept" och att Socialstyrelsen utreder om friluftslivets roll i vården kan nyttjas mer. Både natur- och fysisk aktivitet på recept bör omfattas av högkostnadsskyddet.

Centerpartiet

NEJ.
Vi vill stärka möjligheten till friluftsliv och naturupplevelser men det är inte upp till politiken att besluta om vilka medicinska behandlingar som ska erbjudas. Alla behandlingar ska baseras på vetenskap och beprövad erfarenhet, och det är upp till våra kunskapsstyrande myndigheter, vårdgivare och läkare i samråd med patienten att besluta om behandling.

Liberalerna

KANSKE.
Naturen är bra både för kropp och själ. Att komma ut i skogen kan förebygga stress, ångest och annan psykisk ohälsa, vilket kan spara såväl mänskligt lidande som stora kostnader för samhället. Liberalerna ser positivt på att fler kommuner, regioner och vårdgivare erbjuder naturbaserade metoder men anser att det ansvaret bör ligga på just kommuner och regioner.

Moderaterna

JA.
Moderaterna ser att det finns väldigt fina och kvalitativa initiativ inom området. Ett sådant exempel är Friluftsförbundets Häng med oss ut. Vi ser gärna mer av sådana initiativ. Vi inför nu också Fritidskortet för barn och unga, vilket innebär att fler kan ta del av det organiserade friluftslivet, även de som idag inte har råd. Det är en bra satsning för ungas fysiska och psykiska hälsa.

Kristdemokraterna

JA.
Vi vill att fler får chans att uppleva naturen och vår satsning på ett Fritidskort syftar till att få fler engagerade i idrott, kultur och friluftsliv, och kan då bidra till att minska den psykiska ohälsan. Vi har i regeringen bland annat beslutat att genomföra en treårig satsning på att främja ökad inkludering av personer med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar i friluftsliv samt att ett nationellt kompetenscentrum för fysisk aktivitet startas vid Folkhälsomyndigheten.

Sverigedemokraterna

KANSKE.
Studier visar mycket riktigt att regelbundet friluftsliv kan minska nivåerna av stresshormon och förbättra det allmänna välbefinnandet och den mentala hälsan. Därför bör inte minst regionerna se över hur friluftslivet kan bli en mer integrerad del i rehabiliteringsprocesser. Sedan ska man vara varsam med att utlova ekonomiskt stöd innan formerna för detta har utretts och utvärderats.

8.

Det minskade statliga anslaget för skötsel av värdefull natur har fått Naturvårdsverket att **sluta finansiera nya** ordinarie LONA-projekt.

Vill ert parti anslå årliga medel för LONA som stimulerar kommuners arbete med tätortsnära natur, friluftsliv och folkhälsa?

Vänsterpartiet

JA.
Vi har föreslagit en ökning av anslaget 1:3 Åtgärder för värdefull natur (som bland annat finansierar LONA-projekt) med 2 miljarder jämfört med regeringen.

Läs mer här.

Socialdemokraterna

JA.
Vi socialdemokrater är djupt bekymrade över regeringens kraftiga nedskärningar i naturvården. Därför har vi sedan regeringen tillträdde drivit på för att stärka budgeten för skötsel av värdefull natur, där lokala och kommunala naturvårdsprojekt ingår.

Miljöpartiet

JA.
LONA är en otroligt viktig pusselbit för att möjliggöra delat ledarskap i frågor om naturvård och friluftsliv mellan nationell och lokal nivå. I vår senaste budgetmotion satsade vi 1,6 miljarder mer än regeringen på anslaget för åtgärder och skötsel av värdefull natur, inklusive en ökad satsning på LONA, bland annat för möjliggöra lokala handlingsplaner för skydd av tätortsnära natur. Vi gav Naturvårdsverket hela den summa de pekade ut som nödvändig, och dessutom förstärkte vi anslaget för att möjliggöra ytterligare viktiga satsningar.

Centerpartiet

JA.
Vi la högre anslag än regeringen till LONA i vår budgetmotion för 2025 för detta ändamål.

Läs mer här.

Liberalerna

JA.
Liberalerna ser LONA som ett viktigt verktyg för att stärka lokalt naturvårdsengagemang, folkhälsa och tätortsnära grönområden. Vi vill ha en långsiktigt stabil LONA-finansiering som stärker kommunernas roll. Kommunerna har dock inte fått ökade medel för vanlig LONA under 2025 – i stället har ökningen gått till nya våtmarksprojekt i år, men det långsiktiga målet står fast.

Moderaterna

KANSKE.
Moderaterna har tittat närmare på LONA-bidragets betydelse i det friluftspolitiska program vi just nu håller på att färdigställa och återkommer kring olika finansieringsfrågor.

Kristdemokraterna

KANSKE.
Det finns många behjärtansvärda aktiviteter som förtjänar samhälleligt stöd. Detta är ett exempel men får omhändertas i en samlad budgetförhandling.

Sverigedemokraterna

NEJ.
Just nu gäller LONA för våtmarksprojekt. LONA generellt har varit i gång i många år och det har funnits goda möjligheter för kommunerna att få stöd för olika åtgärder. Just nu ser vi inte att det är just ytterligare LONA som ska prioriteras.

9.

Skötseln av skyddad natur är kraftigt eftersatt – över 1800 naturreservat saknar aktuella skötselplaner enligt **Riksrevisionens granskning** och anslaget per område har minskat med 43 procent sedan 2018. I sitt **slutbetänkande** föreslog en enig Miljömålsberedning att anslaget ökas med 1,6 miljarder kronor per år.

Vill ert parti satsa 1,6 miljarder till förvaltningen av skyddad natur? Om inte – hur mycket?

Vänsterpartiet

JA.
Vi står bakom slutsatsen i miljömålsberedningen men vår budget för nästa år är inte klar. För 2025 hade vi avsatt 2 miljarder på den här budgetposten.

Läs mer här.

Socialdemokraterna

KANSKE.
En fungerande skötsel av naturreservat och nationalparker är avgörande för friluftslivet och vardagsmotionen. Regeringens kraftiga nedskärningar slår hårt mot skötseln. Det konstaterar bland annat Riksrevisionen. Skräpiga bergstoppar, stängda grillplatser och vandringssleder som växer igen riskerar att bli en allt vanligare syn runt om i landet. Vi socialdemokrater har därför hela tiden sagt ifrån och föreslagit förstärkningar av medlen. Exakta nivåer behöver beslutas i den samlade budgetprocessen.

Miljöpartiet

JA.
Vi har denna summa i vår budgetmotion för 2025.

Centerpartiet

KANSKE.
Vi har högre anslag till skötsel av skyddad natur.

Läs mer här.

Liberalerna

JA.
Liberalerna delar Miljömålsberedningens bedömning att skötseln är eftersatt. Vi vill förstärka anslaget gradvis för att nå målnivån på ca 1,6 miljarder. Skötsel och restaurering ger hög klimat- och biologisk mångfaldsnytta.

Moderaterna

KANSKE.
Moderaterna arbetar nu med det budgetförslag som vi kommer att presentera i september. Hur förslaget blir beror både på budgetutrymme, nödvändiga behov, världsläget och dessutom vad regeringspartierna och samarbetspartiet kommer överens om.

Kristdemokraterna

KANSKE.
Det finns många behjärtansvärda aktiviteter som förtjänar samhälleligt stöd. Detta är ett exempel men får omhändertas i en samlad budgetförhandling.

Sverigedemokraterna

KANSKE.
Miljömålsberedningen förhåller sig till EU-krav som vi i Sverigedemokraterna är skeptiska till. Behoven av skyddad skog och därigenom behoven av förvaltning har dock ökat, vilket vi inte kan blunda för. Vi binder oss inte till en viss siffra i budgetarbetet här, det relevanta är att det inte skyddas mer areal än vad staten har råd och möjlighet att förvalta och ett korrekt sätt.

10.

Allemansrätten är en del av våra fri- och rättigheter enligt grundlag och skapar goda förutsättningar för friluftslivet. 96 procent av svenskarna vill att allemansrätten ska värnas.

Anser ert parti att allemansrätten i nuvarande form ska bibehållas?

Vänsterpartiet

● **JA.**
Allemansrätten är unik för Sverige, en grundpelare i det svenska samhället och den måste skyddas från alla inskränkningar, inte minst när det gäller strand-skyddet. Vänsterpartiet värnar allemansrätten viktiga roll att skydda allmänhetens tillgång till naturen och den biologiska mångfalden. Naturen ska kunna upplevas av alla invånare, det gäller för dagens och framtida generationer.

Socialdemokraterna

● **JA.**
Ja, för oss socialdemokrater är det en självklarhet att alla ska ha möjlighet att ta del av naturen. Därför vill vi värna den svenska allemansrätten.

Miljöpartiet

● **JA.**
Den svenska allemansrätten är den främsta tillgången för friluftslivet i Sverige, och därför är det helt centralt att vi både värnar och stärker denna grundläggande fri- och rättighet. Det behövs förstärkta informationsinsatser för att jämna ut kunskaps-skillnader och det organiserade friluftslivet som bidrar till att förmedla kunskap behöver stärkas. Det är också helt avgörande att säkra tillgången till värdefulla naturmiljöer och stoppa förlusten av artrikedomen av djur och växter, på land och i vatten.

Centerpartiet

● **JA.**

Liberalerna

● **JA.**
Liberalerna anser att allemansrätten är grundläggande för svensk frihet och friluftsliv. Vi försvarar den i sin nuvarande form.

Moderaterna

● **JA.**
Ja absolut! Allemansrätten är unik för Sverige och för vårt förhållande till naturen. Däremot ser vi att kunskapen om allemansrätten behöver förbättras samt att avvikelser behöver följas upp på ett bättre sätt. Under den Socialdemokratiska regeringen föregående mandatperiod, kom ett förslag om att kunskap om Allemansrätten skulle utgå ur skolans läroplan. Ett förslag som vi lyckades stoppa.

Kristdemokraterna

● **JA.**
Det finns dock exempel på att en del aktörer utnyttjar allemansrätten på ett kommersiellt sätt som inte rimmar riktigt med ursprungstanken. Detta kan komma att behövas ses över.

Sverigedemokraterna

● **JA.**
Sverigedemokraterna anser att allemansrätten är en mycket bra svensk tradition som är värd att bevara och vårda. Sverigedemokraterna vill att skolan förmedlar kunskap om vad allemansrätten innebär och dess begränsningar. Konflikter kan uppstå med markägare, som ibland upplever att deras egendom exploateras genom att allemansrätten tolkas på ett visst sätt. Här kan lagstiftaren eventuellt behöva förtydliga allemansrättens intentioner.

11.

Stränderna är enligt många Sveriges förnämsta tillgång för friluftsliv. Strandskyddet ger alla allemansrättslig tillgång till stränder, skyddar livsmiljön för fler än 1000 rödlistade arter och dämpar häftiga vattenflöden.

Vill ert parti bevara ett starkt och generellt strandskydd?

Vänsterpartiet

JA.

Strandskyddet är en bärande del av allemansrätten. Det är inte minst en viktig del av allemansrätten som ger alla möjlighet att röra sig fritt i naturen, oavsett plånbok. Vänsterpartiet vill att strandskyddet bevaras och skyddas mot de förslag på försvagningar av strandskyddet som lyfts under senare tid.

Socialdemokraterna

JA, DELVIS

För att värna både strandskyddet och landsbygdens utvecklingsmöjligheter vill vi differentiera reglerna kring strandskydd efter landets varierande tillgång till sjöar och stränder, liksom efter befolkningstäthet och exploateringsstryck. I tätbefolkade områden måste strandskyddet vara starkare än idag. I glesbefolkade områden måste möjligheterna att bygga strandnära utökas. Strandlinjen ska alltid vara tillgänglig för allmänheten.

Miljöpartiet

JA.

Miljöpartiet arbetar för ett fortsatt starkt och generellt strandskydd i hela Sverige. Strandskyddet har tjänat Sverige väl och att våra orörda stränder är en fantastisk resurs. Tack vare ett proaktivt, ansvarsfullt och långsiktigt agerande för över ett halvsekel sedan kan alla människor, oavsett plånbok, ha tillgång till våra stränder, det finns gott om möjligheter för rörligt friluftsliv och det redan hårt pressade djur- och växtlivet i strandzonen åtnjuter ett eget skydd.

Centerpartiet

KANSKE.

Vi vill bevara ett starkt strandskydd inom naturreservat, nationalparker och områden med hög biologisk mångfald.

Liberalerna

JA.

Liberalerna försvarar det generella strandskyddet i skyddsvärda områden som är viktig för den biologisk mångfald men anser att strandskyddet bör reformeras inte minst i glesbygd. Ett reformerat strandskydd i glesbygd kan öka tillgängligheten samtidigt som vi stärker äganderätten och förbättrar förutsättningarna för en levande landsbygd.

Moderaterna

NEJ.

Moderaterna står bakom regeringens proposition om vissa lättnader i strandskyddet. Moderaterna vill liberalisera strandskyddslagstiftningen för att göra det möjligt med större lokal anpassning.

Kristdemokraterna

JA.

Strandskydd är viktigt för att säkra miljöhänsyn som biologisk mångfald och allmänhetens fria rörlighet i strandnära områden. Men det generella strandskyddet bör avskaffas och ersättas med rätten för kommuner att belägga enskilda strandlinjer med skydd. Den lokala demokratin måste uppgraderas. Kommunen har planmonopol och bör ges makten att styra hur stränder ska kunna skyddas, vi vill se möjligheten till differentierat strandskydd.

Sverigedemokraterna

NEJ.

Kommunerna ska få ett större mandat att besluta över strandskyddet. Sverige är ett glesbefolkat land med många sjöar och lång kuststräcka, vilket innebär möjligheter att både bygga vid vatten och använda kust och sjöar för andra ändamål. För många glesbygdskommuner är just vattennära lägen kanske den enda möjligheten att locka nya boende. Då ska inte staten stoppa detta genom regler som kanske kan behövas i vissa tätbefolkade områden men som är överdrivna på många andra ställen.

12.

En brittisk rapport visar att varje krona som satsas på den tätortsnära naturen ger 20 tillbaka i form av ekosystemtjänster som rekreation, folkhälsa, biologisk mångfald samt förbättrad luft- och vattenkvalitet. Enligt EU:s naturrestaureringslag avgör medlemsstaten om stadsnära områden ska ingå i definitionen av urbana ekosystemområden.

Vill ert parti i definitionen av urbana ekosystemområden integrera stadsnära områden åtminstone 2 km runt tätorterna?

Vänsterpartiet

KANSKE.
Vi tycker Sverige ska en ambitiös implementering av naturrestaureringslagen. För oss är det viktigt att människor har tillgång till rekreation och möjlighet till friluftsliv nära sin bostad. För övrigt har vi föreslagit 3,6 miljarder mer än regeringen på att utöka skyddet av värdefull natur i år. Vi har även föreslagit ny satsning på gröna tätorter för att gynna biologisk mångfald och klimatanpassning med 350 miljoner/år.

Läs mer här.

Socialdemokraterna

KANSKE.
Vi ser tätortsnära natur som mycket viktig för både friluftsliv, miljö och klimat. Frågan om att inkludera ett specifikt avstånd i definitionen av urbana ekosystemområden är något vi ännu inte tagit ställning till och får återkomma till.

Miljöpartiet

KANSKE.
Det är viktigt att EU:s naturrestaureringslag genomförs ordentligt i Sverige, tyvärr har vi redan sett att regeringen på ett grundläggande plan försöker vattna ur genomförandet och förbise vetenskapliga rekommendationer. För definitionen av de urbana ekosystemområdena ser vi fram emot Boverkets konsekvensanalyser av att även inkludera stadsnära områden innan vi tar ställning. Vi tror att det är viktigt för att undvika eventuella negativa bieffekter på annan natur, och för att maximera genomförandet av just dessa delar av naturrestaureringslagen.

Centerpartiet

JA.

Liberalerna

JA.
Liberalerna är positiva till att tätortsnära natur bör kunna ses som en del av urbana ekosystemområden i enlighet med EU:s naturrestaureringslag. Liberalerna röstade för EU:s naturrestaureringslag i Europaparlamentet.

Moderaterna

KANSKE.
Moderaterna anser att den tätortsnära naturen är central för ett livskraftigt friluftsliv som kan komma alla människor till del. Dessutom är det bevisat viktigt för folkhälsan och miljön. Vi diskuterar möjliga definitioner och återkommer.

Kristdemokraterna

JA.
Vi har många synpunkter på hur NRL bör formuleras men vi instämmer i att tätortsnära natur är mycket viktig.

Sverigedemokraterna

NEJ.
EU och Sverige har redan fler miljömål än vad kommunpolitiker kan hålla reda på, och många är dessutom svåra att utvärdera. Vi i Sverigedemokraterna är mer intresserade av konkret politik som gör skillnad i människors vardag än att ta fram nya definitioner som komplicerar detta arbete. Det ska absolut inte tolkas som att vi motsätter oss stadsnära grönska, men frågan hanteras bäst på kommunal nivå.